

Sigortalı Bildirilen Sürede Yurt Dışında Bulunma Sigortalılık İptaline Neden Olabilir mi?

Mahmut Çolak

İş ve Sosyal Güvenlik Danışmanı

Sirküler No: 882

Tarih: 24.09.2023

Kısa Cevap

Evet, duruma göre. SGK'nın 2013/11 sayılı Genelgesi'ne göre sigortalılık fiili çalışmaya dayanmalıdır; yurda giriş-çıkış kayıtları sigortalının bildirilen dönemde yurt dışında olduğunu gösteriyorsa, işveren geçici görevlendirmeyi belgeleyemedikçe yurt dışında bulunulan döneme ait 4/a hizmetleri iptal edilir, yurda giriş tarihinden sonraki hizmetler geçerli sayılır. Sözleşmeli ülkelerdeki sigortalılıkla çakışan 4/b ve isteğe bağlı sigorta süreleri de kural olarak iptal edilir; 4/c ve Emekli Sandığı iştirakçilerinde ise Türkiye'deki süreler geçerli kalır.

Genel Çerçeve

Sirküler konumuzu Sosyal Güvenlik Kurumu uygulamalarına göre 22.02.2013 tarihli 2013/11 sayılı Genelge ve bu Genelgede yapılan değişiklikler ışığında irdelemeye çalışacağız. Sigortalı bildirilen sürede yurt dışında bulunma aşağıdaki farklı durumlara göre sigortalılık iptaline kadar gidebilmektedir.

Fiili Çalışma ve Sahte Sigortalılık

Sigortalılık fiili çalışmaya dayanmaması halinde iptal edilmekte olup kişilerin çalışmadıkları halde çalışmış gibi gösterilmesi sahte sigortalılık anlamına gelmekte, fiili çalışma ve sahte sigortalılık, SGK Müfettişlerince/SGK Denetmenlerince iptal edilmektedir.

Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmış ülkelerdeki sigortalılık süresi ile 4/a hizmetlerinin çakışması halinde sigortalıların ülkemizde bulunmadığı tarihlerdeki hizmetleri gerek SGK Müfettişlerince/SGK Denetmenlerince gerekse de SGK dosya memurlarınca iptal edilebilmektedir.

Bazı mesleklerde (örneğin gazetecilik vb.) sigortalıların işlerini belirli bir yere bağlı olmadan yapmaları mümkün bulunmakta olup, bu tür durumlarda sigortalının adresinin yurt dışında bulunmasının bir önemi bulunmamaktadır.

Ülkemizde sigortalı olanların sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmış ülkelerde geçici görevli olarak çalışmaları mümkün olup, işverenlerin bu şekilde sigortalı çalıştırmaları geçici görevli çalıştırılmasına ilişkin belge alınması ile mümkün olmaktadır.

Yurt Dışında Bulunma Hâllerinde Uygulama

Sigortalının yurt dışında bulunduğu ülkenin, ülkemizle sözleşmesi bulunup bulunmadığına bakılmaksızın;

- Yurda giriş-çıkış tarihlerine göre, Ülkemizde 4/a kapsamındaki sigortalılığın başladığı tarihte yurt dışında olduğu ve hizmetin devamında Türkiye'ye giriş yaptığı tespit edilen sigortalının, yurda giriş yaptığı tarihe kadar bildirilmiş olan hizmetler iptal edilmekte, yurda giriş yapılan tarihten itibaren bildirilmiş olan hizmetleri ise geçerli sayılmaktadır.
- Sigortalının 4/a kapsamında geçen çalışmasının başlangıcında ülkemizde bulunduğu ve 4/a hizmetinin devamında yurt dışına çıkış yaptığı tespit edilmesi halinde, işveren tarafından sigortalının yurt dışına görevli olarak gönderildiğinin ispatlanması (geçici olarak yurt dışına görevlendirildiğine dair belgenin, sigortalıya yaptığı harcamaların uçak bileti, otel masrafı vb. gider olarak defter kayıtlarına işleyip işlemediğini belgelendirmesi) durumunda, hizmetin tamamı geçerli sayılmakta, söz konusu belgelerin işveren tarafından sunulamaması halinde (yıllık izin süreleri hariç) aksine bir tespit olmadığı sürece, yurt dışına çıkış tarihinden sonra bildirilen 4/a hizmetleri iptal edilmekte, ancak sigortalılık devam ederken yurda giriş yapıldığının tespit edilmesi halinde yurda giriş yapılan tarihten itibaren 4/a hizmetleri geçerli sayılmaktadır.
- Ülkemizde geçen 4/a hizmetinin tamamında veya bir bölümünde yurt dışında bulunduğu tespit edilen sigortalılar ile 4/a kapsamında hizmet bildirilen gün içinde yurt dışına çıktığı tespit edilenlerin yurt dışına çıktığı gün bildirilen hizmeti geçerli sayılarak bu sigortalılar hakkında; yukarıda belirtilen açıklamalar doğrultusunda işlem yapılmakta, tereddüdün giderilememesi durumunda hizmet akdi unsurlarını sekteye uğratabilecek sürede ve şekilde yurt dışında bulunulduğu kanaati oluşan sigortalılar ile ilgili olarak sigortalı için ilgili dönemde bildirilen hizmetlerin fiili çalışma olup olmadığı yönünde SGK Denetmenlerinden denetim talebinde bulunulmakta ve düzenlenecek rapor sonucuna göre işlem yapılmaktadır.
- 01.10.2008 tarihinden önce 1479 sayılı Kanun kapsamındaki sigortalılıklarının sosyal güvenlik sözleşmesi bulunan ülkede çalışmaya başladıkları tarihten bir gün öncesinde sona erdirilmekte, sona erdirilen sigortalılıkların sözleşmeli ülkede çalışmalarının sona erdiği tarihten sonraki

günden itibaren yeniden başlatılması gerektiğinden, sözleşme hükümleri saklı kalmak şartıyla sözleşmeli ülkelerde sigortalı olunan süre ile çakışan ülkemizdeki 1479 sayılı Kanun kapsamındaki çalışmalar iptal edilmektedir.

- 01.10.2008 tarihinden itibaren Türkiye’de kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan, yurt dışında ikamet eden ve o ülke sosyal güvenlik mevzuatına tabi olanlar sigortalı sayılmadıklarından, sosyal güvenlik sözleşmeleri hükümleri saklı kalmak şartıyla yurt dışında ikamet eden ve o ülke sosyal güvenlik mevzuatına tabi olanların ülkemizdeki 4/b statüsündeki çalışmaları iptal edilmektedir.
- Yurt dışında geçen çalışmalar ile ülkemizdeki 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa göre iştirakçi olanlar ile 4/c kapsamında olanların prim ödeme sürelerinin çakışması halinde, ülkemizdeki çalışma süreleri geçerli sayılmaktadır.
- Sosyal güvenlik sözleşmeleri gereğince yurt dışından ülkemizde isteğe bağlı sigortaya prim ödemenin mümkün olduğu Fransa, İngiltere, İsveç ve İsviçre hariç olmak üzere diğer sözleşmeli ülkelerdeki sosyal güvenlik sözleşmesinin yürürlüğe girdiği tarihten sonraki sigortalılık süreleri ile ülkemizdeki isteğe bağlı sigortaya prim ödenen sürelerin çakışması halinde isteğe bağlı sigortalılık süreleri iptal edilmektedir. Ancak, isteğe bağlı sigortalılığın devam ettiği süre içerisinde sosyal güvenlik sözleşmesi olan ülkelerde ev kadınlığı süreleri olanların aksine bir talebi olmadığı sürece isteğe bağlı sigortalılıkları geçerli kabul edilmektedir.

Sık Sorulan Sorular

Yurt dışındayken bildirilen 4/a hizmetleri her zaman iptal edilir mi?

Hayır. İşveren geçici görevlendirmeyi (görevlendirme belgesi, uçak bileti, otel masrafı gibi giderlerin defter kayıtları) belgelerse hizmetin tamamı geçerli sayılır; belgelenemezse yurt dışına çıkış tarihinden sonraki hizmetler (yıllık izin hariç) iptal edilir, yurda girişten sonrakiler geçerli kalır.

İşe girişte yurt dışında olan sigortalının hizmeti ne olur?

Yurda giriş tarihine kadar bildirilen hizmetler iptal edilir; giriş tarihinden itibaren bildirilenler geçerli sayılır.

Yurt dışında ikamet eden Bağ-Kur’lunun sigortalılığı devam eder mi?

01.10.2008’den itibaren yurt dışında ikamet edip o ülkenin sosyal güvenlik mevzuatına tabi olanlar sigortalı sayılmadığından, sözleşme hükümleri saklı kalmak kaydıyla 4/b çalışmaları iptal edilir.

İsteğe bağlı sigorta yurt dışı sigortalılıkla çakışırsa?

Fransa, İngiltere, İsveç ve İsviçre dışındaki sözleşmeli ülkelerdeki sigortalılık süreleriyle çakışan isteğe bağlı sigorta süreleri iptal edilir; sözleşmeli ülkede ev kadınlığı süresi olanların isteğe bağlı sigortalılığı aksine talep yoksa geçerli kabul edilir.

Resmî Kaynaklar

- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu (4, 6 ve 50'nci maddeler)
- SGK 2013/11 sayılı Sigortalılık İşlemleri Genelgesi (değişiklikleriyle)

Bu sirküler genel bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Somut uygulama öncesinde ilgili resmî kaynakların güncel hâli ve şirketin özel koşulları ayrıca değerlendirilmelidir.

PROZON'DAN

Yazılım, danışmanlık ve ücretsiz araçlar

YAZILIM VE HİZMET

Bordro ve Özlük Yazılımı Karmaşık bordroyu tek motorda çalıştırın. prozon.net/bordro-ve-ozluk-yazilimi/	Bordro Outsource Operasyon bizde, ekran ve veri sizde. prozon.net/insan-kaynaklari/bordro-outsource/	Ar-Ge, Teknopark, TEKMER Kurgu, başvuru ve muafiyet süreçleri. prozon.net/yatirimlar-ve-ar-ge/
---	---	---

ÜCRETSİZ ARAÇLAR

Hesap Makineleri Bordro ve tazminat hesapları; üyelik gerekmez. prozon.net/hesap-makineleri/	Analiz Merkezi Teknopark ve teşvik analizleri. analiz.prozon.net	Yıllık Parametreler SGK ve vergi parametreleri, yıl yıl. prozon.net/yillik-parametreler/
--	---	---

GÜNCEL KALIN

Mevzuat Takvimi Beyan ve ödeme günleri tek takvimde. prozon.net/mevzuat-takvimi/	Mevzuat Sirkülerleri Haftada üç gün, ücretsiz e-posta bülteni. prozon.net/sirkuler/#bulten
---	---

Bu belge <https://prozon.net/sirkuler/sigortali-bildirilen-surede-yurt-disinda-bulunma-sigortalilik-iptaline-neden-olabilir-mi/> adresindeki sirkülerden 21.09.2026 05:45 tarihinde üretilmiştir. Mevzuat değişebilir; güncel metin için siteyi ziyaret edin. Sirküler, bilgilendirme amaçlıdır; somut olaylar için danışmanlarımızla görüşün.

Prozon Kurumsal Teknoloji Çözümleri A.Ş. · Artan Plaza, Bağlarbaşı, Feyzullah Cd. No:140 Kat:5, 34844 Maltepe / İstanbul · +90 216 808 02 39 · bilgi@prozon.net